

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 17.07.2024

Sayı: 337

10/1683

Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son aylarda kamuoyunun gündeminden düşmeyen Sokak Hayvanları sorununun çözümüne yönelik yasal düzenleme yapılacağı basında ve siyasetin gündeminde sıkça tekrarlanmaktadır. İktidar partisi temsilcileri tarafından kamuoyuna yapılan açıklamalarda sahipsiz hayvanların toplatılarak 30 gün içinde sahiplenilmemesi halinde itlaf (uyutma) edilebilmesine yönelik düzenleme yapılabileceği duyurulmuştur.

Sokak Hayvanlarına yönelik son düzenleme 7332 sayılı "Hayvanları Koruma Kanunu İle Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 14.07.2021 tarihli ve 31541 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bahse konu kanunun 5'nci maddesi kapsamında 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun 14'ncü maddesinin (1) bendi "Bakanlıkça belirlenen tehlike arz eden hayvanları üretmek, sahiplenmek, sahiplendirmek, barındırmak, beslemek, takas etmek, sergilemek, hediye etmek ve bunların ülkemize girişini, satışını ve reklamını yapmak yasaktır" şeklinde önleyici tedbirler uygulamaya konulmuştur.

Diğer taraftan Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünce 2021/48 sayılı "Tehlike Arz Eden Hayvanlarla İlgili Genelge" ile de uygulama esasları belirlenmiştir. Genelge ile 14.07.2021 tarihi öncesinde sahiplenilmiş olan hayvanların 14.01.2022 tarihine kadar kısırlaştırılarak kayıt altına alınmaları kaydıyla sahiplerince bulundurulmasına imkân tanınmıştır.

Mevzuatımızda Sokak Hayvanları sorununun önlenmesine yönelik gerekli yasal düzenlemeler olmasına rağmen sorumluluklarını yerine getirmeyen başta yerel yönetimler ile sorumlu bakanlıklar olmak üzere yetkili kurumların ihmallerinin bedelini sahipsiz hayvanları toplatılarak itlaf edilmesi yöntemiyle hayvanlara ödetmeye yönelik düzenleme girişimleri insanlık dışı vahşi bir uygulamadır. Yapılması planlanan bu düzenlemenin ekonomik ekolojik, teknik, insani ve vicdani boyutunun gereken hassasiyetle hesaplanmadığı açıktır.

Bu kapsamda; yaşam alanları sokaklar olan hayvanlar konusunda yaşanan sorunların tespit edilmesi, artan köpek popülasyonunun önlenmesi ile birlikte tehlikeli ırk olarak kabul edilen köpeklerin kontrolü kapsamında alınacak tedbirler ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. TBMM İçtüzük'ünün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemizde; yaşam alanları sokaklar olan hayvanların merkezinde yer aldığı ve giderek dozu yükselen, adeta şiddeti olağanlaştıran tartışmalar, ekonomik, siyasal, sosyal sorunların ağırlığını gölgede bırakacak boyuta ulaşmıştır. Özellikle kamuya açık alanlarda, parklardaki sahipsiz köpeklerin sayısındaki artış ve insanlarla bir arada yaşamın doğal sonucu olarak saldırıların meydana gelmesi, sosyal medyanın da etkisiyle kontrol dışına çıkabilen tepkilere, şiddet kaynaklı “sözüm ona” ilkel yöntemlere neden olmaktadır.

Hayvanları Koruma Kanunu (2004/5199) başta olmak üzere, taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalar, ayırım gözetmeksizin bütün canlıların, doğal haklara sahip olduğu güvencesini vermektedir. Sorunun bugün ulaştığı boyut, ne yazık ki uygulamada bu hakların korunamadığını göstermektedir.

İlgili devlet kurumları başta olmak üzere yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve genel olarak toplumun geneli tarafından, teminat altına alınan hakların korunmasında ve zorunluluğa rağmen kanunlara uymada gereken hassasiyetin gösterilmediği ortadadır.

Yasalarımızın amacı sadece insanı korumak değildir, hayvanları, çevreyi, tüm doğayı korumak temel düstur olmalıdır. Hayvanlarla birlikte sahip olduğumuz doğayı tüm canlılarla paylaşıyoruz.

Cezai yaptırımların caydırıcılıktan uzak olması, yaşam alanları sokaklar olan savunmasız hayvanların mağduriyetinin temel nedeni olarak gösterilebilir. Bugünkü haliyle mağduriyetin giderilmesi neredeyse sadece hayvan severlerin gönüllü çabasına kalırken, yerel yönetimlerin sorunun giderilmesi noktasında sürdürdükleri uygulamaların yetersiz kalması, ilgili bakanlık ve devlet kurumlarının bu yöndeki adımlarının yeterli olmaması da sorunun temel noktasını oluşturmaktadır.

Halkımızın bu konuda doğru bir biçimde bilgilendirilmesi sürekli olarak ciddiye almamız gereken en önemli meseledir. Yaşam alanları sokaklar olan hayvanlar için merhametle mama kampanyaları yapmak kadar saldırıya uğrayan insanlar yüzünden hayvanlara zarar verilmesi de arzu edilen bir yöntem değildir.

Sorununun büyümesinde popülasyondaki hızlı ve kontrolsüz artışın etken olduğu bilinmektedir. Sadece kısırlaştırma değil, kırsal bölgeler ve şehirlerin dış alanlarından başlayarak köpeklerin sahiplendirilmesi, kısırlaştırmanın ülke genelinde bir kampanyaya dönüştürülmesi, merdiven altı yetiştiriciliğin önüne geçilmesi zarureti bulunmaktadır.

Yerel yönetimlerin, 5199 sayılı Kanunun Uygulama Yönetmeliği'nde öngörülen şartlara uygun hayvan bakımevleri kurması ve işletmesi (Sterilizasyon, besleme, kapasite, konum, padok standartları, işçi ve veteriner hekim sayısı gibi konulardaki asgari düzenlemelere uygunluk), asgari şartları taşımayan belediyelere uygulanacak yaptırımlar yasaya eklenmelidir.

Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

Sokaklarda; kötü şartlarda, açlık, susuzluk, hastalık, kötü muameleye maruz kalan hayvanların saldırma riski bulunurken, kuduz başta olmak üzere zoonotik hastalıkların bulaşması, hayvanların neden olduğu trafik kazaları gibi durumlar da söz konusudur. Bu bağlamda hayvanlara yönelik şiddetin ve kötü muamelenin görmezden gelinmemesi gerektiği gibi, insanların uğradığı saldırılar ve zararların da ciddiyle değerlendirilmesi gerekmektedir.

Yukarıda arz edilen nedenlerle, yaşam alanları sokaklar olan hayvanlar konusundaki sorunların belirlenmesi, sahipli/sahipsiz tehlikeli ırklar da dâhil olmak üzere köpek popülasyonunun kontrolü ile ilgili sorunların belirlenmesi, alınacak önlemlerin araştırılıp değerlendirilmesi, çözüm önerilerinin tespiti için Anayasa'nın 98 inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzük'ünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Hakan Seray Oflar	Ağrı	[Signature]
Adnan Sepik Çirkin	Hatay	[Signature]
Ömer KARAKAS	Aydın	[Signature]
Mehmet Mustafa Göker	Gaziantep	[Signature]
M. Celal Karaca	İstanbul	[Signature]
İsmail Fikri	Kocaeli	[Signature]
Yüksel Selah Türkölçü	Bursa	[Signature]
Dursun Atas	Kayseri	[Signature]
Selcan Taşatlıoğlu	Tekirdağ	[Signature]
Yasin ÖZÜLKE	Denizli	[Signature]
A. ERGÜN YÜCEL	İstanbul	[Signature]
Burhanettin Kocamaz	Mersin	[Signature]
Küçük Zorlu	Ankara	[Signature]
Hosmen Kırkpınar	İzmir	[Signature]
Ümit Özalp	İzmir	[Signature]
Şenol SUNAT	Manisa	[Signature]
Ufuk Kaya	Torun	[Signature]
Mehmet Ergün	Muş	[Signature]
Yavuz Aydın	Trabzon	[Signature]